

Forfatter: Møller, Poul Martin

Titel: Skrifter i Udvalg

Citation: Møller, Poul Martin: "Skrifter i Udvalg", i Møller, Poul Martin: *Skrifter i Udvalg*, udg. af HANS BRIX ; SOPH. MICHAËLIS ; CARL S. PETERSEN ; POUL TUXEN , 1930, s. 436.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-moeller02val-shoot-idm140573400957024.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Skrifter i Udvalg

STRØTANKER. STRØTANKER FRA KINAREJSEN.

Poul Møller havde, da han begyndte sin kinesiske Rejse, i Sinde at skrive en Dagbog undervejs, men opgav snart Forsøget (S. 408). I Stedet valgte han at give sine Rejseindtryk og Oplevelser en friere Form i de ovenfor trykte »Optegnelser paa Kinarejsen« og vænnede sig i sin Ensomhed snart til at nedskrive saadanne Tanker og Indfald, som han i København plejede at meddele Kammeraterne til Drøftelse; Saaledes opstod, som en Fortsættelse af Konversationen i Studenterkresen, *Strøtankerne*. Af disse Strøtanker, der fra nu af er Traaden eller Strømmen i Poul Møllers Forfatterskab, findes fra Kinarejsen en anselig Samling, de tidligste i den forulykkede Dagbog, hvoraf Optegnelserne udviklede sig, det langt overvejende Antal nedskrevne paa løse Lapper. Paa et Par nær er de alle trykt i *Udg.* Ogsaa i denne Udgave er saa godt som den hele Samling optagen. Foruden nogle persons lige Bemærkninger indeholder den en Del lagttagelser af Livet, et lignende Antal Domme om Kunst og Kunstnere, nogle faa Betragtninger af religiøst, en halv Snes af filosofisk og et Par af filologisk Indhold. I denne Rækkefølge er Aforismerne her trykte.

255

Anjers Liverpool, Hs. og Udv. Skr.; Udg. Augustinus'. Havnebyen Anjer paa Java omtales S. 47.

255

Πνευματική, ψυχική σωματική (nytestamentligt Græsk), d. e. den aandfulde, den sjælfule og den kødfule Afdeling.

258

En Tosse, som har læst lidt i Knigge, hvis Skrift »Über den Umgang mit Menschen« fra 1788 i hundrede Aar udkom i talrige Oplag.

260

Plebiscita, Vedtægter paa Almuetinget (concilia piebis) i det gamle Rom.

261

Asmodæus er den onde, vellystige Aand i Tobias' Bog. - *Den scatiniske Lov* satte Straf for unaturlig Utugt. - *Der gives et Tilfælde i det daglige Liv*, samme Husraad giver Frits i Novellen I, 302.

266

Forestillingerne tage for sig som vilde Heste, der »tager af Sted« eller »tager paa Vej«, d. e. løber løbsk. 437

268

Den til Døren lænkede janitor (Portner) omtales bl. a. i Ovids Amores I, 8 (oversat af J. L. Heiberg 1819). - *Miltons Aander*, se *The Paradise lost* I, 461-468.

269

Nihil est in partibus etc. Der er intet i Delene, som ikke var i det hele.

273

Taarer - - til Perler. Da Alfred de Musset - længe efter at dette var skrevet - blev spurgt, hvad der var Digterens Kald, svarede han bl. a: *Faire une perle d'une larme*.

285

Som Schlegel gør ham til i den tolvte Forelæsning i Vorlesungen über dramatische Kunst und Litteratur, hvori »den fromme Konge« sammenlignes med »et kraftløst Helgenbillede«.

277

En dramatisk Tænkning beskrives af Licentiaten i Novellen I, 296.

279

Trivielle Hoveder oversætte det i deres Forestillingsmaade som den jyske Bertel i Novellen, der af Filosofen Bernhard maa høre ilde for, at hans »platte Tænkemaade nøder ham til at oversætte næsten hver Sætning, han hører, i sin Spækhøkerstil« (I, 317).

280

»Athene«, Hs. og Udv. Skr.; Udg. Athenen.